

מי הם המועמדים - מה הם השיקולים להצגתם - מי עומד

שמות נשואים

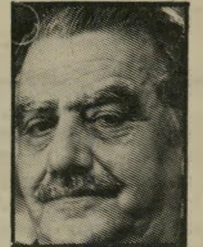
מאז הודיע יצחק נבון, שהוא אינו מתכוון לכהן קאדנציה שנייה כנשיא, הוצף המימסד הפוליטי בשמות של מועמדים לתפקיד רם המעלה. חלק מהשמות ירד מיד מן הפרק, חלקם ירד בתוך כמה שבועות. אחרים יישאר כאפשרות ריאליית עד תחילת אפריל, מועד שבו תצטרף הכנסת לבחור לנשיא הבא של מדינת ישראל. העובדה שעד היום במאי, מועד כניסת הנשיא החדש לתפקידו, יתפרסמו מסקנות ועדת החקירה לעניין הטבח במחנות הפליטים בכיכרות, רק מוסיפה

למתח ולשיקולי הבחירה. השיקולים במסדרונות הכנסת שנגקחים בחשבון הם רבים ומגוונים. הם כוללים מוצא עדתי, השתייכות מיעוטית, מצב מישפחתי, יחס לדת ועוד. שיקול מרכזי, רב-עוצמה, הוא כמי יתמוך מנחם בגין. תוצאות ההחלטה שיוודעו בחודשים הקרובים, יכוננו להיות מפתיעות. "העולם הזה" מציג את רשימת המועמדים הראשונים, וסיכויי כל אחד מהם בהצבעה החשאית שתיערך בכנסת.

מאיר כהן-אבידוב:

אחד המועמדים הרציניים של חרות לתפקיד הנשיא הוא הח"כ החיפאי מאיר כהן-אבידוב. הוא בן 57, אב ואח שכול ומסמל לדעת רבים את הטרגדיה הישראלית. הוא מכונה בהצלחה בתפקיד סגן-יושבי-ראש הכנסת, תפקיד שבו שימש בעבר גם הנשיא הנוכחי, יצחק נבון. לפני שפנה למישכן נשיא-ישראל.

כהן הוא ח"כ זו הקאדנציה השנייה. הוא עורך-דין ומקצועו, בעל עבר בי-אצ"ל ועסקן הסתדרות. בגריר ישראל בארצות-הברית, משה ("מישה") ארנס, חברו לתנועה, הגי' דיר אותו בעבר גם רואה אותו חבר רן לתנועה, מיכאל קליינר, שהעלה ל-ראשונה את שמו ביהיבשה של החטי"ב בה כנסת. לדעת קליינר יש חשיבות רבה לבחירתו של כהן, אם על המועמד להיות ספרדי ודתי.

יתכן מאוד שבחודשים הקרובים תתי-חולל רעידת-אדמה פוליטית. בעיקבות פירסום דו"ח ועדת-חקירה. יתכן שבאותה האפשרויות תתפטר הממשלה ויהיה צר רך לבקש מהנשיא שיטיל את התפקיד בקמת הממשלה החדשה על אחת הסיעות הכנסת. כהן, כנשיא, יטיל זאת בודאי על מנהיג הליכוד, יהיה אשר יהיה. קליינר כבר החל בהקמת שדולה לח"כ החיפאי. הוא שוחח בעניין זה עם הליכר-רלים, עם אנשי אגודת-ישראל וגם עם תמ"י. לדעתו הם יתמכו בכהן, כי הוא עונה על צפוייהם, גם אם לא יצליח המועמד שלהם, אליהו נאווי. לסגנת מקורבי כהן, יש לו תמיכה רבה בסניפי חרות. ואלה ילמדו על ה-הנהגה - כלומר, ראשי-הממשלה - ש-טטיל עליו את התפקיד.

אליהו נאווי:

מאז העלה ח"כ תמי אהרון אבו-ר חצירא את שמו של ראש עיריית באר-שבע, אליהו נאווי, כמועמד לתפקיד נשיא-המדינה, לא מפסיקים לעסוק בכך בעיר הדרומית. ביום החמישי שעבר רו"ח שמועצת אהרונ'ך הוכחשו, נאווי נסע לתל-אביב בלילות ישראל שילת, מוחיטי תנועת החרות בעיר, כדי להרשם כחבר תנועת החרות במחצות זבא בתל-אביב. בכך, טענו מפיצי הידי-עה הלא-יכוננה, רי-צה נאווי להבטיח את בחירתו לתפ-קיד. אין זו ה-פעם הראשונה ש-שמו של נאווי מועלה כאשר מ-מדובר במישרות נכבדות. אבו-חצירא מספר, שהוא עדיין לא פנה אל המועמד. הוא מתכוון להקים שדולה בקואליציה ובאופוזיציה כי

אחד, שתיבא לבחירתו ומבטיח לפעול שקבוצה רבת משתתפים מהכנסת תיסע לבאר-שבע, כדי להציע לו את המועד-מדות.

לדעתו, אם הוא יאומץ על-ידי הקר-אליציה, לא תוכל האופוזיציה שלא לתמוך בו.

נאווי עצמו מתייחס לרעיון בחשדנות. לעיתונאים הוא אומר שכרגע הרעיון אינו רציני. אך כאשר בודקים בציציותיו, הוא בעל סיכויים מצויינים.

אבו-חצירא ותמ"י מעלים שורה נכ-בדה של נימוקים לטובת המועמד שלהם. הוא בן עדות המיורת, עיראקי, שמיש-פחתו היא סיפור הצלחה של קיבוץ-גלויות: הוא נשוי ליוצאת גרמניה, בתו נשואה למרוקאי. הוא ותיק בארץ, מכיר היטב את המערכת הפוליטית. הוא שופט מחוזי לשעבר, בעל השכלה רחבה, שולט בשפה הערבית, מעורה בעם, "בעל פנים מאירות", כדברי אבו-חצירא.

בדרום מעלים נימוקים נוספים לבחירת נאווי. הוא בן 63 - אינו צעיר מדי או זקן מדי לתפקיד הבכיר. בחירתו, אחרי תקופת כהונה של כ-20 שנה כי-ראש עיריית באר-שבע, תעניק לדורם תפקיד בכיר, בבירת הגנג טוענים, ש-מאו הויד בן גוריון, שהתגורר בשדה-בוקר, לא זכה נציג מהאיזור בתפקיד רבי-חשיבות.

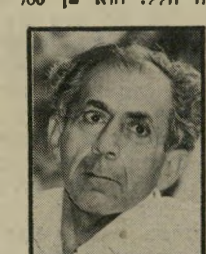
בבאר-שבע טוענים, שלחרות חשוב גם מהבחינה המוניציפלית שנאווי יבחר. אז יוכל הליכוד סוף-סוף לכבוש את העיר הדרומית הגדולה.

נאווי זוכה בלובינג מכמה מוקדים. אבו-חצירא ואנשי תמ"י טוענים שהוא אידאלי, אם רוצים נשיא ספרדי ואם יש על כך הסכמה בשתי הסיעות הגדולות, וכאשר המערך אינו שש לתמוך בד"ר יוסף בורג. חוץ מזה, נאווי הוא איש תנועת העבודה וחבר במוסדות המפלגה. מכיוון אחר פועלים ותיקי סניף חרות בבאר-שבע, בראשם עומדים ישראל שילת והעיתונאי הבאר-שבעי, יצחק שתיל. ה-עיתונאים המקומיים עוזרים אף הם ל-לובי.

אנשי חרות פנו כבר למנכ"ל משרד-ראש-הממשלה, מתי שמואלביץ, לח"כ רוני מילוא, ולעוזרו של מנחם בגין, יחיאל קדישאי, כדי שאלה ישכנעו את בגין שיתמוך בנאווי. אנשי נאווי מניחים שעלידי פעולת איגוף די-צדדית זו, מובטחת התמיכה הקואליציונית בו.

שלמה הלל:

כאשר חשבו במערך על מועמד ספרדי, עלה מיד שמו של ח"כ ה-עבודה הוותיק שלמה הלל. הוא בן 60, יליד עיראק, בעל

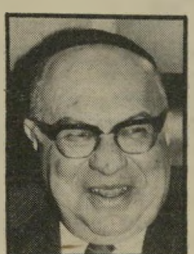
השכלה רחבה, שר-לט בשפות אנגלית צרפתית וערבית. הוא היה חברי-כנסת כבר בכנסת השנייה, איש צבא לשעבר ופעיל הגיי-רה מארצות ערב. הוא שר לשעבר, ובעל תפקידים מ-גוונים במשרד-ה-חוץ. הוא איש ירושלים המקובל גם על יריביו, הוא נץ, שחבריו מגדירים גם

אחת כגן שפוי, הוא לבבי ונעים הליכות. כרגע התפקיד לא הוצע לו באופן רישמי. הוא גם אמר שקבלת התפקיד מחייבת שינוי מרחיק-לכת באורח-חיי-ו. לעומת זאת, הוא זוכה בתמיכה מקיר לקיר במפלגתו. במערך מקווים שאם הליכוד לא יתעקש להציג מועמד מפלגתי, ש-יפגל את העם, הרי שהלל הוא המועמד הטיבעי לתפקיד.

יוסף בורג:

כאשר הועדה לראשונה שמו של שר-הפנים, יוסף בורג, כמועמד ל-נשיא (העולם הזה 2368) זה היה נראה כבדיחה של סגן-שר-החוזק. יהודה בן-מאיר, אנשיו של בורג טענו, שמאוחר-הנסיון לבעוט את בורג כלפי מעלה, מסתתר רעיון כפול, וזולון המר, בן-סיעתו של בן-מאיר, יהפוך למנהיג ה-מיפלגה; בן-מאיר, שנפשו חשקה בתואר רם-מעלה, יהיה השר השני של המפד"ל, לא-סילאט התגבשה ההכרה, שבורג הוא מועמד טיבעי לתפקיד. הוא בסוף הקאריירה הפוליטית שלו, אך למרות גילו, 74, הוא בשיא כוחו. הוא צלול, יעל עבר פוליטי-ציבורי מרשים. הוא ימלא בתוכו את בית-הנשיא ויוסיף לו כבוד בארץ ובעולם. אשתו, בת-חברון, היא אישיות בפני עצמה. בורג הודיע שהוא יהיה מוכן לקבל עליו את ה-תפקיד אם הוא יהיה מועמד מוסכם של שתי המפלגות הגדולות.

בורג זוכה בתמיכה מלאה מצד ראשי-הממשלה, אך כרגע צצו בעיות אחרות. המערך רוצה מועמד ספרדי, בליכוד

יש הרוצים מוד מפלגתי, אנשי סיעת בורג במפד"ל כמו הרב משה סלומון, ח"כ אבי-רהם מלמד, ורפאל בן-נתן חוששים ש-הליכתו תחסל את סיעת למפנה, ש-הוא עומד בראשה, ומנסים למנוע מ-מנו מלעשות את הצעד לכיוון מישכן נשיא-ישראל.

לכאורה, נראים סיכויי עתה כאבודים. גם אם הוא יתפטר על הסכמה של ה-קואליציה לבחירתו, הרי שאם המערך יע-מיד מולו לבחירה מועמד ספרדי, עלול בורג להפסיד.

אך אנשי בורג דוחים את האפשרות שבורג יצא מהמשחק. לדעתם, המספידים את בורג לא מבינים מה כוחו. הוא ישר, על-פי גישה זו, המועמד היחיד בתום חודשים מתישים של מירוץ אחרי מועמד מחאים בכנסת ומחוצה לה. אז תהיה ל-בחירתו קואליציה מקיר אל קיר.

בתמ"י מגחכים כאשר מושמע הרעיון שאם בורג יבחר לנשיא, יוכלו אהרון אבו-חצירא וחבריו לחזור למפד"ל, אך בקסטל לוקחים בחשבון שלתמ"י יש אינ-טרס לתמוך בבורג.

אריה דולצ'ין:

מזו של יושבי-ראש ההנהלה הציירי-נית, אריה דולצ'ין, הועלה אומנם

עלידי חברו למפלגה הליברלית, שאינו מוכר כבעל עוצמה מיעוטית רבה, אך לדולצ'ין יש כמה תכונות המתאימות ל-תפקיד.

הוא בעל ארשת מכובדת, יודע שפות, שועל פוליטי, מקובל על האירגונים ה-יהודיים בעולם ומבוגר דיו כדי לסיים קאריירה ציבורית במישרה כה רמה.

התפקיד אומנם לא הוצע לו רישמית על-ידי איש מהמפלגה, אך אם הליברלים צמאים לתפקידים ולכיסאות, והם יעמדו על כך שהוא יבחר כנשיא, הרי שית-ענה מקום בסוכי-נוה, מקום מכובד מאוד לליברל אחר, דולצ'ין לא אמר

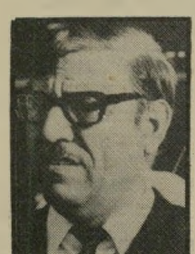

מה דעתו על ה-רעיון, אך יש לו כמה סיבות לסרב לכך. אחת מהן היא שבתפקיד הנוכחי הוא שוהה הרבה מאוד בחו"ל, כאשר הפיקוח הציבורי עליו הוא מצומצם ביותר. כנשיא הוא לא יוכל לצאת לטיולים מעבר לים, אלא לעיתים-רחוקות.

אם חושבים שלתפקיד רעיית הנשיא יש חשיבות מעבר לרשום בפרוטוקול, הרי שאנט דולצ'ין היפה היא אישיות בפני עצמה, שאינה נופלת מאשת הנשיא הנוכחית. אך נראה שדווקא אנט היא ש-מונעת כבר על הסף את אפשרות תמיכת ה-קואליציה בדולצ'ין. אנט אינה נמנית עם תומכי הליכוד, והיא נתנה לכך ביטוי ציבורי-תיקשורי, שהיה בעל הד רב. בגין שונא אותה, והוא ימנע בכל מחיר אפ-שרות שדולצ'ין יהיה מועמד לנשיאות.

אנוך שאקי:

מזו של הפרופסור למישפטים עלה מיד כשנודע שבנון פורש. הוא דתי, ספרדי, ח"כ לשעבר, בעל השכלה רחבה והבנה מקיפה ב-העשה בחיים הפו-ליטיים. שמו הועד לה לראשונה דו"ר

קא בליכוד, אך כי-כל שעולים שמות של מועמדים ספ-רדים אחרים מתוך הקואליציה, קטנים סיכויי - אלא אם כן המועמדים ה-אחרים יעלו בקר-בות בין קואליציה ואופוזיציה, והוא יוצג כמועמד של שפחה.

מנחם סבידור:

כאשר שחה הנשיא יצחק נבון ב-ארצות-הברית, בחודש ינואר שעבר, מילא את מקומו בהצלחה רבה יושבי-ראש הכנסת, מנחם סבידור. היו שטענו שהוא עשה זאת יותר טוב מהמקובל, בגלל עוותו הרבה לתפקיד ממלכתי עשיר-טקטים מסוג זה.

סבידור לא טען בשום פורום סודי או גלוי שהוא חושק בתפקיד. שמו גם לא